

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗА ЉУДСКА И МАЊИНСКА
ПРАВА И ДРУШТВЕНИ ДИЈАЛОГ
Број: 002240100 2024 13410 008 000 051 001 14 002
Датум: 22.07.2024. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

ИНФОРМАЦИЈА О РАДУ
МИНИСТАРСТВА ЗА ЉУДСКА И МАЊИНСКА ПРАВА И ДРУШТВЕНИ ДИЈАЛОГ
за период април 2024. – јун 2024. године

I ЗАКОНИ И ДРУГА ОПШТА АКТА

Закон о родној равноправности

У циљу израде Извештаја о остваривању родне равноправности у Републици Србији за 2023. годину, у извештајном периоду настављено је са обрадом прикупљених података.

У паралелном процесу, у оквиру подршке Немачке организације за међународну сарадњу (ГИЗ), а у вези са имплементацијом Функционалне спецификације за израду софтвера за прикупљање и обраду података о остваривању родне равноправности у Републици Србији, започета је процедура додељивања креденцијала за приступ дата центру и усаглашавање поступка уступања инфраструктуре Канцеларије за информационе технологије и електронску управу и Агенције за привредне регистре, те дефинисана даља динамика израде базе.

На седници одржаној 27. јуна 2024. године Уставни суд је донео Одлуку о покретању поступка за утврђивање неуставности Закона о родној равноправности. Овом одлуком Уставни суд је обуставио извршење појединачног акта или радње предузете на основу одредаба овог закона, што укључује и доношење подзаконских аката.

Закон о националним саветима националих мањина

У извештајном периоду вршено је редовно ажурирање и провера података уписаних у Регистар националних савета. Припремљена су два решења о упису промене података у Регистру националних савета и два уверења о подацима уписаним у Регистар националних савета.

II ПЛАНСКА ДОКУМЕНТА

Акциони план за спровођење Стратегије за родну равноправност

У извештајном периоду Министарство је израдило Годишњи извештај за 2023. годину, у вези са реализацијом Акционог плана за период 2022–2023. године за спровођење Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2022. до 2030. године. Извештај је израђен у оквиру Јединственог информационог система и

јавно је објављен на интернет страници Министарства <https://minljmpdd.gov.rs/dokumenta/izvestaji/> .

Акциони план за спровођење Стратегије превенције и заштите од дискриминације

У извештајном периоду Министарство је израдило Годишњи извештај за 2023. годину, у вези са реализацијом Акционог плана за 2022. и 2023. годину за спровођење Стратегије за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године. Извештај је израђен у оквиру Јединственог информационог система и јавно је објављен на интернет страници Министарства <https://minljmpdd.gov.rs/dokumenta/izvestaji/> .

Обзиром да је у извештајном периоду израђен и Нацрт акционог плана за период 2024 - 2025. године за спровођење Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2022. до 2030. године, исти је упућен надлежним ресорима на мишљење.

Акциони план за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији

У извештајном периоду Министарство је израдило Годишњи извештај за 2023. годину о реализацији Акционог плана за период 2022-2024. године за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2022-2030. године. Извештај је израђен у оквиру Јединственог информационог система и јавно је објављен на интернет страници Министарства <https://minljmpdd.gov.rs/dokumenta/izvestaji/> .

У извештајном периоду отпочете су и припремне активности у вези са израдом Акционог плана за период 2025-2027. за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2022-2030.

Акциони план за спровођење Стратегије за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва у Републици Србији

Током другог квартала 2024 године, настављене су активности у вези са израдом Акционог плана за период 2024. - 2026. године, за спровођење Стратегије за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва за период 2022-2030. година, (у даљем тексту Акциони план). С тим у вези у периоду од 17. – 30. Априла на сајту Министарства и портала еКонсултације објављен је позив за учешће у консултативном процесу у циљу прикупљања писаних коментара за представнике удружења и других организација цивилног друштва, научно-истраживачких, струковних и других организација, као и представника државних и покрајинских органа, органа локалних самоуправа, представника привредних субјеката и других заинтересованих страна. Достављени предлози, сугеситје и коментари разматрани су на састанку Посебне ране групе за израду Предлога акционог плана, током јуна т.г.

Након завршеног процеса Јавних консултација у складу са Закључком Одбора за правни систем и државне органе Владе Републике Србије, Министарство је у периоду од 21. јуна до 11. јула 2024. године спровело Јавну расправу о Предлогу акционог плана.

Нови плански документ из области остваривање права националних мањина

У склопу мониторинга над спровођењем Оквирне конвенције за заштиту националних мањина Савета Европе, делегација Саветодавног комитета посетила је Републику Србију у периоду од 24. до 28. јуна 2024. године, како би у директном контакту са релевантним саговорницима стекла што потпунију и објективнију слику о остваривању обавеза проистеклих из Оквирне конвенције. Након ове посете, Саветодавни комитет ће израдити Пето мишљење о спровођењу Оквирне конвенције у Србији, а налази и препоруке из овог мишљења постаће део новог акционог плана. С тим у вези, финализација текста Акционог плана условљена је датумом израде Петог мишљења, као и динамиком коју ће имати консултативан поступак усаглашавања ставова и постизања консензуса свих заинтересованих страна, а пре свега припадника националних мањина.

У претходном периоду и без формално усвојеног Акционог плана Република Србија је предузела низ активности у циљу испуњавања препорука из Четвртог мишљења Саветодавног комитета које се уједно налазе и у радној верији Акционог плана, као што су активности у вези са Пописом становништва или различите врсте истраживања и анализа у појединим областима, што је наведено и у Петом државном извештају о спровођењу Оквирне конвенције. Подсећамо да је наведени извештај јавно доступан на сајту Министарства <https://minljmpdd.gov.rs/sektori/nacionalne-manjine/multilateralni-ugovori/okvirna-konvencija-za-zastitu-nacionalnih-manjina/>.

III МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ / САРАДЊА

САРАДЊА СА УН МЕХАНИЗМИМА ЗА ЉУДСКА ПРАВА

Међународни пакт о грађанским и политичким правима

Комитет за људска права објавио је у мају финалну верзију Закључних запажања која садрже препоруке за Републику Србију за наредни извештајни период, а иста су достављена на 40 адреса ресорима законодавне, извршне и судске власти на свим нивоима, као и независним државним органима, Републичкој изборној комисији, Републичком заводу за статистику, Комисији за нестала лица, Канцеларији за Косово и Метохију, Привредној комори Србије, Правосудној академији, Адвокатској комори, Сталној конференцији градова и општина како би у складу са својим надлежностима радили на реализацији истих.

Закључна запажања су преведена на српски језик и објављена на званичном сајту Министарства <https://minljmpdd.gov.rs/sektori/ljudska-prava/medjunarodni-ugovori/medjunarodni-pakt-o-gradjanskim-i-politickim-pravima-iccpr/>.

Конвенција УН о остваривању алиментационих захтева у иностранству

У Министарству, као посредничком органу у остваривању алиментационих захтева у иностранству применом Конвенције УН (Њујорк, 20. јун 1956. године), у периоду април - јун 2024. године запримљено је пет нових алиментационих захтева из једне земље уговорнице ове конвенције, тако да Министарство у својој евиденцији у наведеном периоду има 187 алиментациона захтева из 16 земаља уговорница Конвенције. У истом периоду упућено је 24 извештаја иностраним отпремним органима о актуелном стању поступка по предметима.

Сарадња са Канцеларијом ОХЦХР-а и специјалним процедурама

Најављене су посете специјалног известиоца за право на слободу окупљања и удруживања и специјалног известиоца за савремене облике ропства, у трећем кварталу текуће године.

Канцеларији Специјалног известиоца за насиље над женама и девојчицама достављени су одговори на упитник Републике Србије за тематски Извештај о насиљу над женама и девојчицама у спорту, који ће бити представљен на 79. заседању Генералне скупштине Уједињених нација у октобру 2024. године. Поред државних органа (Министарство просвете, Министарство туризма и омладине, Министарство информисања и телекомуникација, Министарство здравља, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања), одговоре на упитник су доставили Олимпијски комитет Србије, Фудбалски савез Србије и Институт за женски спорт. Последња истраживања показују да 40% младих спортиста препознаје и пријављује насиље од стране другог спортисте, а 63% од стране тренера.

Ресорним органима прослеђено је саопштење које је доставила Стална мисија Републике Србије при ЕУ, у Бриселу, да је ЕК усвојила *Препоруку о развоју и јачању интегрисаних система заштите деце у најбољем интереса детета*, као обавезу проистеклу из Стратегије ЕУ о правима детета. Овом препоруком се пружа потребна подршка државама чланицама у јачању националних система у области заштите деце и наглашава важност заједничког рада надлежних државних органа и цивилног друштва у погледу системске заштите деце од свих облика насиља. Такође, указано је да је интегрални текст усвојене препоруке доступан путем линка https://commission.europa.eu/document/36591cfb-1b0a-4130-985e-332fd87d40c1_en, као и на више језика чланица Европске уније.

Генералном секретару УН достављени су одговори Републике Србије на упитник о спровођењу резолуције А/RES/77/181 за Извештај под називом „Жене у развоју“. Такође, достављен је прилог Републике Србије о спровођењу резолуције А/RES/77/194 за извештај на тему „Трговина женама и девојкама“.

Свим надлежним ресорима (НСРС-Одбор за права детета и Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова; МУП, Министарство за бригу о порици и демографију; Канцеларији високог комесара за људска права тражен је прилог у вези са Резолуцијом 54/24 Савета за људска права (А/НRC/RES/54/24)- одмазде против бранитеља људских права. У Републици Србији није било случајева одмазде према бранитељима људских права због сарадње са Уједињеним нацијама нити од стране државних органа нити од стране друштвених група или појединаца. Указали смо на то бојазан да уколико би се у Уједињеним нацијама усвајале политике и доносиле одлуке као што је најављена Резолуција о Сребреници, да би се друштвена клима могла променити. У том смислу могуће да би поједине друштвене групе и грађани могли због револта имати негативан став према било којим субјектима, не само према бранитељима људских права, који остварују сарадњу са Уједињеним нацијама.

Посредством Сталне мисије Републике Србије при Уједињеним нацијама у Женеви достављен је одговор на писмо три специјална известиоца УН (о положају бранилаца људских права, за унапређење и заштиту права на слободу мишљења и изражавања и за право на слободу мирног окупљања и удруживања) у вези са изјавама званичника Републике Србије против посматрача и чланова ОЦД, који су пратили изборе у децембру 2023. године.

У току је рад на припреми одговора: на Упитник Специјалног известиоца УН за људска права интерно расељених лица; на писмо две специјалне извештајке УН-а:

за промоцију права на слободу мишљења и изражавања (И.Кан) и за стање браниоца људских права (М.Лаулор) које је упућено поводом застрашивања и претњи упућених новинарима Ани Лалић Хегедиш и Динку Грухоњићу и на Упитник Канцеларије специјалног представника генералног секретара за насиље над децом о мерама које држава предузима како би спречила и одговорила на насиље над децом.

Достављен је извештај са коментарима Републике Србије на Нацрт извештаја специјалног известиоца Уједињених нација за промоцију и заштиту права на слободу мишљења и изражавања, Ирене Кан, о посети Србији и тзв. „Косову“ (реализована у периоду од 28. марта до 6. априла 2023. године), због изузимања из достављеног Нацрта извештаја дела који се односио на посету АП Косово и Метохија. Надлежни државни органи су почетком јуна 2024. године доставили коментаре на целовит Предлог извештаја у коме је специјални известиоц обрадио, између осталог, теме „за Србију“ борба против говора мржње, токсичан јавни дискурс, слаба медијска регулатива, стратешке тужбе против учешће јавности, претње организацијама цивилног друштва и слобода медија. Коначан Извештај специјалне извештајке представљен је на 56. заседању Савета за људска права УН-а у јуну т.г. Извештај садржи 22 препоруке упућене Републици Србији, док је тзв. Косову упућено девет препорука.

САРАДЊА СА САВЕТОМ ЕВРОПЕ / ОЕБС-ом / ЕВРОПСКОМ УНИЈОМ / РЕГИОНАЛНА САРАДЊА

Европска комисија против расизма и нетолеранције Савета Европе (ЕКРИ)

Израђен је Извештај са коментарима и Анекс на Нацрт извештаја ЕCRI о Србији у оквиру шестог циклуса мониторинга, који је Комитет министара Савета Европе усвојио и јавно објавио 27. јуна 2024. године.

ЕCRI је упутио 15 препорука Србији, које се између осталог, односе на рад и независност рада Повереника за заштиту равноправности, укључујући обезбеђивање прерогатива за спровођење истраге у случајевима дискриминације *ex officio* и да, на захтев, прибавља доказе и други материјал у борби против расизма и нетолеранције на националном нивоу; да се наставни планови и програми и уџбеници на свим нивоима образовања баве на адекватан начин ЛГБТИ темама; да се без одлагања заврши са успостављањем система способног за делотворно праћење расистичких и ЛГБТИ-фобичних инцидената у школама; као приоритет ЕCRI препоручује израду нацрта закона о истополним заједницама; препоручује да надлежни развију и обезбеде усвајање националне стратегије и одговарајућег акционог плана за равноправност ЛГБТИ особа; као приоритетно питање препоручује израду свеобухватне студије о различитим облицима говора мржње у Србији, његових извора и утицаја на циљне групе у циљу развоја и спровођења мера за спречавање и отклањање тих појава; препоручује надлежнима да се појачају напори у подстицању јавних личности, посебно високих званичника, политичара и верских вођа, да се сами уздрже од употребе расистичког говора и других облика говора мржње, да одлучно и одмах осуде употребу таквог говора од стране других, да користе контраговор и алтернативни говор и да промовишу разумевање између група, укључујући изражавање солидарности са онима који су на мети говора мржње; да Регулаторно тело за електронске медије ужива *de jure* и *de facto* независност, у складу са препорукама Комитета министара Савета Европе о борби против говора мржње.

Активности националне контакт особе за ЛГБТ¹ питања

У периоду од 13. до 16. маја 2024. године национална контакт особа је учествовала на састанку Комитета експерата за сексуалну оријентацију, родни идентитет, родно изражавање и сексуалне карактеристике (ADI-SOGIEC) и састанку Европске мреже владиних контакт особе за ЛГБТИ питања, који су одржани у Хагу. Разматран је Нацрт препоруке Комитета министара Савета Европе за осигурање једнакости права интерсекс особа. Такође, разговарано је о имплементацији Препоруке CM/Rec(2010)5 о мерама за борбу против дискриминације на основу сексуалне оријентације или родног идентитета.

Европски ИДАХОТ+ Форум 2024 под називом „Будућност слободе и једнакости у Европи“, одржан је 15. маја 2024. године у Хагу, Холандија. У оквиру наведеног земље чланице Савета Европе приступиле су потписивању заједничке министарске Декларације о о будућности слободе и једнакости у Европи. Државе потписнице Декларације (32) обновиле су посвећеност обезбеђивању једнакости и поштовања људских права и достојанства сваког члана друштва, те су чврсто исказале решеност да се боре против дискриминације, насиља и мржње са којима се суочавају LGBTQ+ особе у Европи и шире, како у физичком тако и у дигиталном простору.

Група експерата за сузбијање трговине људима Савета Европе (GRETA)

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог је у сарадњи са Министарством спољних послова и Министарством унутрашњих послова започело процес избора кандидата Републике Србије за члана Групе експерата за сузбијање трговине људима Савета Европе (GRETA). Јавни позив независним експертима за кандидатуру за чланство у Групи експерата за сузбијање трговине људима је био отворен у периоду од 13. до 28. јуна 2024. године. У наредном периоду Комисија за избор кандидата ће изабрати кандидата и предложити га Министру за људска и мањинска права и друштвени дијалог.

Активности националне контакт-особе за борбу против злочина из мржње

Национална контакт-особа за борбу против злочина из мржње је ОЕБС Канцеларији за демократске институције и људска права (ODIHR) благовремено доставила одговоре на Упитник о злочинима из мржње за 2023. годину.

У сарадњи са Мисијом ОЕБС у Србији, Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог је 20. и 21. јуна 2024. године, организовало редовни 21. Координациони састанак представника надлежних државних органа и организација цивилног друштва у циљу спречавања злочина из мржње у Републици Србији. Сврха одржавања састанка је наставак сарадње, размена искуства, и истраживање могућности за успостављање сарадње између надлежних државних органа и организација цивилног друштва које су у досадашњем раду спроводиле активности у борби против криминалитета мржње у Републици Србији.

¹ Скраћеница ЛГБТ* односи се: лезбејке, геј, бисексуалне, трансродне, интерсекс и квир особе, као и све друге припаднике ЛГБТ* заједнице

Комитет за борбу против дискриминације, различитост и инклузију Савета Европе (ЦДАДИ)

У оквиру пројектних циљева за период од 2024 до 2027 године, Комитет за борбу против дискриминације, различитост и инклузију Савета Европе (ЦДАДИ) је донео одлуку о формирању Радне групе која би припремила Студију изводљивости о спречавању и борби против интерсекцијске дискриминације. Као чланица Савета Европе, Република Србија има члана Управног одбора Комитета, и на захтев комитета припремљен је и послат прилог у вези са изградом поменуте студије.

У периоду од 18. до 20. јуна 2024. године, на позив Комитета за борбу против дискриминације, различитости и инклузију (ЦДАДИ), помоћник министра за међународну сарадњу и европске интеграције, као члан Управног одбора испред Републике Србије, присуствовао је 9. састанку Управног одбора, одржаном у Стразбуру.

IV МЕЂУИНСТИТУЦИОНАЛНА САРАДЊА

ДРУШТВЕНИ ДИЈАЛОЗИ

Током другог квартала т.г. одржан је Друштвени дијалог „Отето детињство – дечји, рани и принудни бракови“, 5. априла у Београду.

Дијалог је организован у сарадњи са Ромским женским центром Бибија и Ромском женском мрежом, а поводом обележавања кампање Месец женског ромског активизма. Учешће у овом догађају узели су представници органа државне управе, домаћих и међународних организација цивилног друштва, академске заједнице и представници ромске националне мањине. Друштвени дијалог јавно је доступан путем званичног youtube канала Министарства, на линку: <https://www.youtube.com/watch?v=prlTN9H0x4>

У циљу припрема за наставак заједничких активности за реализацију друштвених дијалога о Плану о 7 тачака организован је састанак са представницима Службе Координационог тела Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа. На састанку су размење информације о досадашњем деловању из домена надлежности две институције и усаглашен став да је заједнички рад, међусобна координација и инклузивност свих субјеката најбољи пут да се дође до позитивних разрешења свих питања, те да само кроз отворени дијалог заснован на чињеницама и транспарентности могу бити окончани неспоразуми, да се мора имати потпуно инклузиван приступ и да се у разговоре морају укључити ОЦД, припадници ромске и других националних заједница које живе на том подручју као и све заинтересоване стране за учешће у дијалогу. Пре наставак дијалога потребно је разговарати са представницима Канцеларије за Косово и Метохију и по окончању изборног процеса на локалу у пуном капацитету приступити даљим активностима.

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог је у складу са Смерницама за организовање друштвеног дијалога („Сл.гласник РС“, бр. 94/2023), на интернет страници Министарства објавило Годишњи извештај о реализованим друштвеним дијалозима за 2023. годину, <https://minljmpdd.gov.rs/wp-content/uploads/2024/06/godisnji-izvestaj-2.pdf> .

РАДНА ТЕЛА / САВЕТИ

Савет за праћење примене препорука УН за људска права

Рад Савета за праћење примене препорука механизма УН-а, коме административно техничку подршку пружа Министарство, представљен је од стране представника Министарства на семинару који је организовао Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова Народне скупштине Републике Србије, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, 14. и 15. јуна у Вршцу. На овом дводневном семинару посвећеном сарадњи у области заштите и унапређења људских и мањинских права представљен је и законодавни и стратешки оквир у контексту унапређења и заштите људских права и указано на значај континуираног уважавања поштовања људских права приликом усвајања будућих законских и стратешких докумената.

Рад Савета за праћење примену препорука УН-а за људска права, подржан је у праћењу спровођења препорука добијених од механизма за људска права и извештавању ових механизма, путем Националне базе података за праћење препорука. Ова база представља интерактивну веб апликацију дизајнирану да помогне државама да планирају и прате реализацију својих обавеза у вези са људским правима и циљевима одрживог развоја (SDG). Она садржи преглед свих препорука на једном месту, од уговорних тела, УПП и специјалних процедура УН-а; пружа могућност повезивања УН препорука препорукама регионалних механизана или друге врсте прилагођавања; олакшава израду свеобухватног извештаја о људским правима, као и тематских извештаја, а има и различите прилагодљиве функције дизајниране да се прилагоде институционалном уређењу и процедурама које важе у Републици Србији.

У извештајном периоду у електронску базу су унете информације да је Влада усвојила извештај у вези са препоруком број 73. из Закључних запажања² о приоритетним препорукама. Наиме, Република Србија је имала обавезу да до 4. марта 2024. године извести Комитет о предузетим мерама у примени препорука датих у ставовима 17 (Браниоци људских права), 19 (Пословна и економска, социјална и културна права) и 31 (Идентификациона документа). Такође, ради ажурирања у електронску базу су унете и информације из поменутог Извештаја у вези сваке поменуте препоруке.

У наредном периоду очекују се оцене Комитета у вези са степеном испуњености ове три приоритетне препоруке.

² Комитет за економска, социјална и културна права је по разматању Трећег периодичног извештаја Републике Србије о примени Међународног пакта о економским, социјалним и културним правима, на 71. заседању у марту 2022. године, усвојио Закључна запажања (E/C.12/SRB/CO/3).

Савет за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва

У извештајном периоду, након формирања актуелног сазива Владе припремљен је Предлог одлуке о измени и допуни Одлуке о образовању Савета за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва. Након усвајања наведене одлуке биће одржана III седница Савета.

МИШЉЕЊА / ПРЕДСТАВКЕ / ИЗВЕШТАВАЊЕ

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог је другостепени орган у пословима државне управе који се односе на остваривање слободе удруживања, изузев политичког и синдикалног организовања. У извештајном периоду спроведени су другостепени управни поступци по жалбама изјављеним на решење Агенције за привредне регистре, Регистратора који води Регистар удружења и Регистар страних удружења.

У извештајном периоду Министарство је дало мишљење на преко 15 нацрта прописа и/или предлога планских докумената других предлагача.

Благовремено је одговарано на више од 20 представки грађана, четири захтева физичких и правних лица из области заштите и унапређења мањинских права, поступано по преко 10 захтева за информацијама од јавног значаја и др.

Квартално је извештавано Министарство правде у оквиру процеса праћења спровођења Акционог плана за Поглавље 23 као и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у вези са спровођењем активности из Акционог плана за Поглавље 19.

Квартално је извештавано Министарство за европске интеграције о спровођењу активности из Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније, у делу који се тиче Поглавља 23 и поглавља 19.

V САРАДЊА СА ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЦИВИЛНОГ ДРУШТВА

Укључивање организација цивилног друштва у процес доношења прописа

Примењујући Смернице за укључивање организација цивилног друштва у радне групе за израду предлога докумената јавних политика и нацрта предлога прописа, Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог је током другог квартала 2024. године, у сарадњи са другим органима предлагачима прописа и докумената јавних политика, наставило праксу укључивања представника цивилног друштва у радне групе за израду прописа и докумената јавних политика путем јавних позива.

Током другог квартала, објављена су три Јавна позива организацијама цивилног друштва, од којих је један реализован у целости, док је за преостала два упућен јавни позив, и то:

1. Јавни позив организацијама цивилног друштва за учешће у раду Радне групе за израду Предлога стратегије социјалне заштите. Јавни позив је расписан у сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и био је отворен у периоду од 8. до 23. априла 2024. године. Комисија формирана решењем министра за људска и мањинска права и друштвени дијалог, донела је Предлог представника

организација цивилног друштва за чланство у Радној групи којим је у складу са циљевима јавног позива предложила представнике пет организација цивилног друштва.

2. Јавни позив организацијама цивилног друштва за предлагање кандидата за чланство у Радној групи за израду Нацрта закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине. Јавни позив расписан је у периоду од 18. јуна 2024. године до 12. јула 2024. године у сарадњи са Министарством заштите животне средине.

3. Јавни позив организацијама цивилног друштва за предлагање кандидата за чланство у Радној групи за израду Нацрта програма за индустријску безбедност са Акционим планом. Јавни позив расписан је у периоду од 18. јуна 2024. године до 12. јула 2024. године у сарадњи са Министарством заштите животне средине.

ЈАВНИ КОНКУРСИ

Буџетски фонд за националне мањине

У складу са Уредбом о поступку расподеле средстава из Буџетског фонда за националне мањине и уговорних обавеза, организације чији су програми и пројекти финансијски подржани у оквиру спроведеног јавног конкурса за расподелу средстава из Буџетског фонда за националне мањине у 2023. години, у обавези су да доставе наративне и финансијске извештаје са доказом о наменски утрошеним средствима у року од 15 дана по реализацији програма и пројеката, а крајњи рок да средства по пројекту реализују је 30. јун 2024. године. У извештајном периоду Министарство је анализирано достављене финансијске и наративне извештаје, као и циљеве ради чијег остварења су средства додељена, у циљу израде Извештаја о утрошку средстава и реализацији циљева по јавном конкурсном за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине у 2023. години. По окончању израде Извештаја исти ће бити достављен Министарству културе на мишљење.

Суфинансирање пројеката удружења и других организација цивилног друштва којима су додељена средства Европске уније у 2022. години

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог је у току 2023. године реализовало Јавни конкурс за доделу финансијских средстава удружењима и другим организацијама цивилног друштва на територији Републике Србије које су носиоци пројекта одобрених на позиву Делегације Европске уније у Републици Србији, из 2022. године у оквиру Програма „Тематски програм за људска права и демократију“ - Грант шема за Републику Србију“.

На Јавном конкурсном, изабране су две организације цивилног друштва Удружење Центар за истраживање јавних политика са пројектом „Ново запошљавање: Заговарање права радника на дигиталним платформама у Србији“ и удружење грађана Лужничке рукотворине Ж.Е.Ц женски етно центар са пројектом „Заједно за старије“. Реализација пројеката је у току.

VI МЕЂУНАРОДНИ ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ

Пројекат „Подршка јачању владавине права у Србији“

У склопу пројекта „Подршка јачању владавине права у Србији“, односно пројекта “Заштита мањина у процесу приступања ЕУ” који реализује Европски центар за мањинска питања (ЕКМИ) у сарадњи са Немачком организацијом за међународну сарадњу (ГИЗ) и Министарством за људска и мањинска права и друштвени дијалог, у извештајном периоду реализована је обука за запослене у општинским и градским управама на тему „Социо-економско укључивања припадника националних мањина“. Обука је одржана 22. маја т.г. у Београду, а обуци су присуствовали представници јединица локалних самоуправа у којима у већем проценту живе припадници националних мањина. На обуци су представљени примери међународне праксе у овој области, као и правни оквир за учешће мањинских заједница у локалним буџетским политикама и пружању услуга на локалном нивоу, са фокусом на важне области као што су здравство, образовање, становање и запошљавање.

Програм стручне праксе за 2024/2025

Мисија ОЕБС-а у Србији, у партнерству са Министарством за људска и мањинска права и друштвени дијалог, пету годину за редом спроводи Програм стручне праксе за младе стручњаке из јужне и југозападне Србије. Програм подржава боље разумевање рада државних институција, инклузију и веће учешће младих жена и мушкараца из мањинских и мање развијених заједница из јужне и југозападне Србије у јавној управи. Текући циклус спроводи се уз подршку Владе Норвешке, Републике Турске и Савезне Републике Немачке. Након спроведеног конкурсног поступка изабрано је 10 стажиста који ће 12 месеци обављати праксу у 9 државних органа, почевши од маја 2024. године.

Програм „Грађани, једнакост, права и вредности“

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог званично је у мају именовано за Националну контакт тачку за овај Програм у Републици Србији. У складу са тим, Министарство је отпочело са планирањем низа догађаја у вези са промоцијом самог програма, отвореним позивима и могућностима које овај Програм нуди како организацијама цивилног друштва, тако и органима јавне управе на сва три нивоа власти, институцијама у области образовања, културе, науке и многим другим потенцијалним корисницима. Представници Министарства учествовали су и на онлајн састанку свих именованих контакт тачака за овај програм широм Европе, на коме је договорена будућа сарадња и заједничка промоција Програма. Такође, одржано је више састанака са Европском комисијом и ЕАЦЕА агенцијом у вези са потенцијалном подршком Министарству за обављање активности Националне контакт тачке.

11. априла 2024. године у сарадњи са кабинетом председника општине Кула, организована је презентација Програма у Кули. Презентацији је присуствовало преко 40 учесника цивилног и јавног сектора.

Поред наведеног, активно се пружају одговори на питања потенцијалних корисника програма, пружа се помоћ приликом аплицирања те остварује сарадња са потенцијалним корисницима на унапређењу појединачних пројектних апликација. Такође, отпочета је припрема за учешће Министарства на ЕУ недељи могућности, где ће Програм бити промовисан више дана.

Општи циљ програма је заштита и промовисање права и вредности садржаних у Уговорима, Повељи о основним правима и у међународним конвенцијама о људским правима, нарочито кроз подршку организацијама цивилног друштва и другим актерима који су активни на локалном, регионалном, националном и транснационалном нивоу, те подстицање грађанског и демократског учешћа, ради очувања и даљег развоја отворених, демократских, равноправних и укључивих друштава утемељених на правима и владавини права. Програм посебно подстиче учешће регионалних и локалних организација цивилног друштва. Овај програм је највећи програм до сада намењен промоцији и заштити вредности Европске уније: демократије, владавине права, основних права, транспарентности и доброг управљања, те тако има за циљ јачање демократије у Европи и подизање свести грађана/ки о правима и вредностима садржанима у основним Уговорима и Повељи ЕУ о основним правима, пружајући финансијску подршку непрофитном сектору у промоцији тих права и заједничких вредности.